

GIÁ BÁN	
ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm... 6.000	6.000
Bán tháng... 2.000	2.000
Bán tuần... 1.000	2.000

Mua báo phải trả tiền trước.
Thư và mandat gửi cho
M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN - 41
đường Quảng-cáo, việc riêng
xin thương-giới trước.

TIẾNG-DÂN

Chủ-nhiệm: M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN
HUYNH-THỨC-KHÁNG

LA VOIX DU PEUPLE

BÁO-QUÂN
Đường-Đông-Ba - Hà

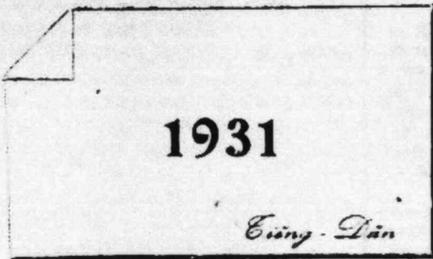
叻

民

MỠI TUẦN XUẤT-BẢN HAI LẦN: THỨ TƯ VÀ THỨ BẢY

Giấy in số 10
Giấy in số: TIẾNG-DÂN - 10

Ngày tháng đi qu
không kéo lại được,
nên phải quý thì giờ.

1931

Eugène-Lan

VẤN ĐỀ ÂM-LỊCH VÀ DƯƠNG-LỊCH Ở XỨ TA

Phạm một quốc-gia một xã-hội nào mà gặp vào cái khoảng tàn-cựu giao-thừa như nước ta ngày nay thì thế nào cũng hiện ra một cái cảnh-tượng dở-dang lộn-xộn. Đương trong khoảng ấy, những cái cũ kia, dầu hay dầu dở dang-dính với bao nhiêu điều khác trong phong-tục tập-quan lưu-truyền lâu nay, không ai dùng một lưỡi-dao mà cắt đứt ngay được. Còn những điều mới nọ, chưa nói sự tiện cùng không tiện, mà vì cái cơ truyền-bá chưa đều, thông-bán chưa khắp, kẻ biết người không, kẻ thông người dốt, cũng không thể làm cho phổ-cập trong một trật. Bởi vậy nên trong xã-hội tự-nhiên bày ra một cái cảnh-tượng: Một sợi tơ mà nhuộm cả sắc xanh sắc vàng, một nẻo đường mà đi về ngã Nam ngã Bắc. Cái vẻ sơ sơ đã thành một cái lệ-chung trong khoảng quá độ thời-đại, khi đương đầu với cái tránh khỏi, chỉ khác nhau là thời-kỳ ấy lâu hay mau dài hay vắn mà thôi. Việc gì cũng theo công-lệ đó. Vấn-đề dùng lịch chẳng qua là một việc trong trăm ngàn vấn-đề khác vậy.

Về vấn-đề dùng lịch này, báo Tiếng Dân số 253 ra ngày 29 Janvier 1930, đã đăng bài ông Ngu-công-Son bàn giải một cách rõ ràng, tường-độc-giả đương cộn nhò. Đại ý bài ấy so sánh hai thứ lịch, đều tiện và không tiện thế nào, sau cũng tán đồng cái thuyết « nên dùng dương-lịch », mà trước khi thì hành, cần phải sắp đặt chăm-chước một cách cho thích-hợp với tình thế xã-hội ta trong khoảng hiện thời. Như bài ông Ngu-công-Son nói trên mà đã được thực hành thì năm nay trong xã-hội ta bớt được một điều lỗi thời về vấn-đề dùng lịch. Nay bài kia còn nằm yên trên mặt giấy, mà ngày qua tháng lại, lại kéo đến khoảng giao-thừa năm nay. Ở xứ ta việc gì mà có hăm cái tánh bất mới cũ thì đều có vẻ dang-dang lộn-xộn như thế, không chỉ một việc dùng lịch, nghĩa là cái gì không thích cũng ngời dọi cho đến ngày đảo thế theo luật

tự-nhiên mà thôi, không khi nào rước đón cái triều-lưu mà tự mình sắp đặt trước cho thích hợp, đó là một điều đáng buồn và đáng tiếc. Và lại sự dùng lịch không quan hệ gì đến quốc-thể! Vậy nhân dịp đầu năm dương-lịch này hãy tóm một ít ý kiến về sự dùng lịch, gọi là tán đồng cái thuyết của ông Ngu-công-Son, tưởng không phải là việc bần phiếm. Bài ông Ngu-công-Son bàn sự dùng dương-lịch như nói « phải lịch cho dân gian trước ngày dùng lịch mới, tuy nhiên cho dân-gian một cái định luật, cũng trong lịch mới nên phụ chú ngày âm-lịch để tiện việc tra cứu v.v... », là nói về phương diện nhà chánh-quyền, đương lúc đầu sắp dùng lịch mới, cần phải sắp đặt trước cho tiện trong dân-gian. Nay ký-giả viết bài này, không phải nói về một chánh-quyền mà chỉ nói về tình thế hoàn-cảnh, cùng sự cần thiết trong cuộc giao-tiếp về đường sinh-hoạt, buộc người mình phải dùng dương-lịch. Chưa kể việc khác, trước nói những công việc trong một nhà báo.

1. - Tin tức trong ngoài. - Tin tức trong ngoài hằng ngày qua lại, toàn là dùng ngày dương-lịch cả; chỉ trừ một số rất ít trong thôn-quê, nhằm nơi hang cùng ngõ hẹp mới thỉnh thoảng có cái thư viết theo âm-lịch, mà cái tin ấy có đăng lên một báo thì nhà báo cũng phải tra xét và viết lại theo ngày dương lịch cho công chúng đồng hiểu. Thế là về đường tin tức âm-lịch đã sa vào cái cảnh địa không thích, mà có quyền âm-lịch, quan năm cũng gác vào một xô, không hề dờ đến.

2. - Giao thiệp với hoàn-cảnh. - Bất kỳ có việc gì mà giao-thiệp với kẻ khác, hoặc công hoặc tư, thư từ, khoản ước, ký hạn, thấy đều dùng ngày dương lịch, mà không khi nào dùng ngày âm lịch; có nhớ ngày âm-lịch cũng chỉ dùng để trông trăng mà thôi, không đem ngày âm-lịch mà giao-thiệp với ai cả.

3. - Ghi chép sổ sách. - Về một ghi chép sổ sách theo luật thương-mại, hoặc đình-nghiệp,

cho đến công văn nầy nọ, như thiết dùng ngày dương lịch, không cần phụ chú ngày âm-lịch, cũng không có điều gì soi. Trên là nói chuyện thường trong một nhà báo mà đương lịch đã toàn chiếm cả công việc, về việc ghi ngày chép tháng, như định phải theo lệ chung thông hành trên thế-giới ngày nay, mà không đường nào tránh được. Ngoài ra từ việc chánh-trị cho đến các việc khác, từ nơi thành-thị cho chí thôn-quê, gần như ai cũng cần phải theo dương-lịch mà đương-lịch thông hành cũng gần đã khắp cả mọi nơi. Nghiêm như Bộ-Tỉnh có công-văn gì sức trong dân-gian, dầu dùng âm-lịch mà phải cước rõ tây lịch một bên, trong dân-gian có việc gì đưa đến quan lại cũng thế. Xem thế thì rõ âm-lịch ở xứ ta ngày nay đã đứng vào cái một « đồ xưa vô ích-nhiệm ». Bà con ta có muốn bảo tồn, chẳng qua vì kỷ-niệm ngày kỵ ngày dờ và kéo dài cái tục xem ngày coi số, gieo mả cái độc mê-tin cho đồng-bào mà thôi, không có điều gì là ích lợi. (Tiết khi mùa màng thì theo dương-lịch lợi càng tiện hơn vì năm nào cũng như năm nào, không thay đổi sớm muộn, không có điều gì bất tiện như âm lịch kia.)

Xin nói tóm một lời rằng: Nói giống ta mà hẳn sa vào cái cảnh tự nhiên đảo-bối, không tự-tôn được, thì chẳng nói làm chi; nếu còn có hy-vọng sinh-tồn trên cõi đời cạnh tranh này thì bất kỳ cái gì, cũng phải thuận theo triều-lưu chung trên thế-giới mà định đường xu-hướng cho thích hợp với cái công-lệ tân-nôn công cộng kia; không thể nào vạch lối chỉ đường mà cố thủ cái tục xưa của mình được. Vấn-đề dùng dương-lịch, chỉ là một việc trong trăm ngàn điều khác thời. Dầu ai biết chẳng? dầu ai biết chẳng? xin chất cùng dư luận trong nước.

Vậy về năm 1931 này, báo xin mừng năm mới theo dương-lịch, còn ngày đầu năm Tân-vý âm-lịch, thì nhận làm một ngày kỷ-niệm chung về quốc-tộc ta xưa.

Tiếng-Dân

CHUYÊN HẠI Chút ít tâm-lý-học

Theo con mắt và cái não của nhà triết học thì không có tư tưởng và hành vi gì ở đời có thể gọi là tình-được. Tình (pur) đây nghĩa là hoàn toàn không có lẫn lộn với tư tưởng khác, với hành vi khác.

Ví dụ: cái tư tưởng làm giàu. Có phải là đương khi không mà có cái tư tưởng ấy đâu, và có phải muốn làm giàu cho được giàu mà thôi đâu. Trước khi muốn làm giàu là muốn sung sướng, muốn ăn uống ngon, muốn ở nhà đẹp, muốn có xe hơi, muốn có người hầu hạ... rồi bấy nhiêu cái tư tưởng ấy nó góp lại làm ra cái tư tưởng làm giàu, vì phải cho giàu đủ lên đi mới thỏa được các tư tưởng ấy.

Việc trừ thuật cũng thế. Làm quyền sách ra là để trừ thuật tư tưởng, cái đó đã đành. Nhưng ngoài chuyện trừ thuật tư tưởng, lại có chuyện thương mại trong ấy. Cái đó rất hợp với lẽ tự nhiên: làm sách ra giúp ích cho đời, nhưng nếu cho không người ta thì lấy gì mà sống? Đó là nói những sách bđ ích chất đnh. Đến những sách từ đầu đến cuối không có một tư tưởng, đều là những chuyện nhảm nhí, mà cũng phải lên là giúp ích cho đời, mới thật là quái! Trên là nói tư tưởng và hành vi không khi nào lnh. mà đây ta lại thấy không những không lnh mà lại mất hẳn cái tánh chất của nó nữa, vì việc trừ thuật tư tưởng mà trở lại trọn vẹn một việc buôn, không có một mảy may gì là trừ thuật tư tưởng.

Cái công việc trừ thuật mà trở nên cái công việc thương mại có hai là thế đó. Nay có một « ca » khác càng làm hại nhiều hơn, là cái « ca » công việc trừ thuật đã trở nên việc mưu lợi riêng, mà còn đi, thêm một công việc nữa danh lợi nữa. Đây cũng phải có một cái cảnh như, nếu không thì không khổ người ta cho mình là đời không nói đến. Thì cái quảng cáo « Niệm-lịch thông thư » năm Tân-vý trước con mắt sơ sơ đó, mỗi khi đi tờ báo kia ra thì thấy. Niệm-lịch thông thư nói những gì?

— Bày cách coi ngày, chọn hướng, bói, số, tướng quẻ... nghĩa là lược một các thứ người Tàu bđ số mà đem về nhđi sự đồng bào mình, để kiếm tiền xoi chọi. Đó là cái chuyện viết sách trở nên câu chuyện thương mại. Nhưng nếu chỉ có thương mại không thì lại thiếu chi chuyện viết, không làm hại đến người ta mà cũng được tiền. Cái này đã muốn có tiền, lại phải rằng kể chuyện nhảm nhí là thiên nhiên. Địa lý chỉ chỉ hững bđ, và nếu cái tên là bđ ich cho nước nhà, cần kíp cho quốc-dân!!

Những người nhẹ dạ trông thấy cái quảng cáo như thế báo làm sao mà không mua xem cho biết? Mà hề muốn xem chẳng nào thì cái mầm mê tin nó lại đâm sâu trong óc không ấy cái đi hại không biết chừng nào mà kể!

Nói chơi vậy, chứ đó là đời với kẻ chưa biết kia, chứ đời với người đã biết cái tánh chất « Niệm-lịch thông-thư » thì không phải nói.

Lạc-Nhân

BÁO PHỤ - NỮ TÀN - VẤN ĐÓNG CỬA THẬT!

Tiếp tờ báo cuối cùng của Phụ-nữ-tàn-vấn mới rõ là bọn đồng-nghiệp đóng cửa thật. Vừa khoảng năm cùng tháng ấy xin đọc bài cổ-thi đề tỏ chút tình ngậm ngùi với bọn đồng nghiệp.

Chi lan trồng không sống,
Gai gốc dầy không chết.
Hai điều chưa làm sao,
Ngậm ngùi năm gần hết.

Tiếng-Dân

Tết! gán Tết!

Năm Tây đã hết và còn vài tháng nữa thì hết năm ta; theo thói thường ta hay gọi là Năm hết Tết đến. Vậy xin nhắc nhắc chú qui độc giả, ai còn ít tiền hãy nhớ kỹ hạn mà gọi lại cho Bản báo để tiện việc kế toán chung niên, cảm ơn.

Bản-quân

Chánh-trị Âu-châu trong thời kỳ cận-đại Y-TUỜNG VỀ CHỦ NGHĨA DÂN-TỘC

Nếu chúng ta quan sát lịch sử một cách kỹ lưỡng thì thấy rằng không có cái sức mạnh nào mà chỉ phổ-loại người cho bằng sức mạnh của Y-tuờng (idéas). Mà cái y-tuờng về Dân-tộc lại là một cái trong n. Ông y-tuờng đã làm cho thế giới chia cắt như ngày nay đây. Cuộc Âu-chiến vừa rồi và những tờ nghị ước sau, đều chịu ảnh hưởng của hai cái y-tuờng này: Dân-tộc và Vạn-quốc-Hội.

Hai cái y-tuờng ấy đồng nhất là mà phát triển, ấy là một điều rất may mắn cho nhân-loại, vì cái y-tuờng Dân-tộc mục đích là làm chia rẽ các nước ra, gieo mầm e-jen tranh trên trái đất, còn cái y-tuờng Vạn-quốc-Hội, trái lại, là một cái y-tuờng Đại-hòa-bình, mục đích là giao hảo cả các nước mà tránh đều binh tranh.

Không nên lẫn lộn «Quốc-gia» với «Dân-tộc».

Quốc-gia đã có từ đời thượng cổ, còn cái y-tuờng Dân-tộc mới rõ rệt mới mẽ, ở trong cái triết học dân chủ và lời công bố nhân quyền mà ra. Cái y-tuờng Dân-tộc khởi phát một lực với cái tự do cá-nhân và cái tự do dân-quốc...

Hồi thời kỳ quân chủ, không có cái chủ nghĩa Dân-tộc, chỉ có một thứ y-tuờng về Quốc-gia (national) thích hợp với cái cảnh thế quân chủ về thời kỳ mà thôi.

Chủ nghĩa Dân-tộc là gì?

Theo cái chủ nghĩa ấy thì: «mọi đoàn đồng người có phong tục, chế độ giống nhau, có quyền chung lập với nhau mà lập thành quốc-gia, miễn là không hại tới quyền lợi của

Chuyện vật trong khoa-học Loài vật có biết nói không?

Trên 30 chục năm nay một người Mỹ tên là Garner có xuất bản một quyển sách nói về cái kết quả của sự thí nghiệm rất phiền phức của mình về tiếng nói của giống heo. Nhiều người không tin nhưng đem ra thí nghiệm thì ai cũng không ngờ. Bác sĩ này dùng máy truyền, thanh mà thu âm tiếng một của một con khỉ. Đem máy ấy đặt trước một bầy khỉ khác và quay cho chúng nghe thì chúng cũng hiểu không khác chi là ở trước mặt con khỉ kia: máy cho nghe cái tiếng « báo chạy trốn » thì chúng đều bỏ chạy; mà đến cái tiếng « đó là đồ ăn ngon » thì chúng lại chồm lại gần, con nào cũng chảy nước miếng.

Đến năm 1912 một người tên là Marday xuất bản một quyển sách gọi là « Tự điển tiếng loài ngựa », trong ấy có một tiếng để chỉ sự vui mừng mà đến 4 tiếng chỉ sự đau đớn.

Nhiều nhà bác học khác đã nghiên cứu về sách các con kiến nói chuyện với nhau; họ cho là mấy con kiến nói chuyện bằng cái vòi của chúng, hoặc có lẽ bằng một thứ mả mà chúng có thể tự do phát ra.

Sau hết lại có một nhà chuyên vật học Von Eriach, đã gia công nghiên cứu về tiếng nói của loài ong.

PHAN-VĂN-THIẾT loài khoa cử nhân

Tết! gán Tết!

Năm Tây đã hết và còn vài tháng nữa thì hết năm ta; theo thói thường ta hay gọi là Năm hết Tết đến. Vậy xin nhắc nhắc chú qui độc giả, ai còn ít tiền hãy nhớ kỹ hạn mà gọi lại cho Bản báo để tiện việc kế toán chung niên, cảm ơn.

Bản-quân

Chánh-trị Âu-châu trong thời kỳ cận-đại Y-TUỜNG VỀ CHỦ NGHĨA DÂN-TỘC

Nếu chúng ta quan sát lịch sử một cách kỹ lưỡng thì thấy rằng không có cái sức mạnh nào mà chỉ phổ-loại người cho bằng sức mạnh của Y-tuờng (idéas). Mà cái y-tuờng về Dân-tộc lại là một cái trong n. Ông y-tuờng đã làm cho thế giới chia cắt như ngày nay đây. Cuộc Âu-chiến vừa rồi và những tờ nghị ước sau, đều chịu ảnh hưởng của hai cái y-tuờng này: Dân-tộc và Vạn-quốc-Hội.

Hai cái y-tuờng ấy đồng nhất là mà phát triển, ấy là một điều rất may mắn cho nhân-loại, vì cái y-tuờng Dân-tộc mục đích là làm chia rẽ các nước ra, gieo mầm e-jen tranh trên trái đất, còn cái y-tuờng Vạn-quốc-Hội, trái lại, là một cái y-tuờng Đại-hòa-bình, mục đích là giao hảo cả các nước mà tránh đều binh tranh.

Không nên lẫn lộn «Quốc-gia» với «Dân-tộc».

Quốc-gia đã có từ đời thượng cổ, còn cái y-tuờng Dân-tộc mới rõ rệt mới mẽ, ở trong cái triết học dân chủ và lời công bố nhân quyền mà ra. Cái y-tuờng Dân-tộc khởi phát một lực với cái tự do cá-nhân và cái tự do dân-quốc...

Hồi thời kỳ quân chủ, không có cái chủ nghĩa Dân-tộc, chỉ có một thứ y-tuờng về Quốc-gia (national) thích hợp với cái cảnh thế quân chủ về thời kỳ mà thôi.

Chủ nghĩa Dân-tộc là gì?

Theo cái chủ nghĩa ấy thì: «mọi đoàn đồng người có phong tục, chế độ giống nhau, có quyền chung lập với nhau mà lập thành quốc-gia, miễn là không hại tới quyền lợi của

ANNAM LỊCH SỰ

HÃY NÊN HÚT THUỐC LÁ JOB

Chuyện một người ở ngôi sao Sirius đi du lịch sang ngôi sao Saturne

(Nguyên văn của Voltaire)
(Tiếp theo)

Bước hành trình của hai người du lịch bắt đầu nảy lên trên vòng kim khí của ngôi sao Saturne. Ở trên ấy cũng bằng phẳng để đi lại. Khi trái đất trắng này qua mặt trăng khác. Gặp một ngôi Tuế-tinh, hai người bèn qua đó. Đi chừng được 500.000 dặm lại gặp mấy ngôi sao hầu của sao Jupiter. Khi qua đến Jupiter, hai người hành khách lưu trú tại đó một năm trường, khảo cứu và quan sát được nhiều chuyện bí mật lắm. Cuối một năm rồi, lại bắt từ Jupiter khởi trình ra đi. Trái qua hàng 100 triệu dặm xanh xanh, đi vòng quanh hết ngôi sao Mars lại gặp hai cái mặt trăng nhỏ ở gần đó, mà người hành khách vẫn học ở Thế gian ta chưa hề biết. Lúc đến đó, hai người muốn nghỉ lại, nhưng chủ sự bực bội quá không cho ở lâu. Rồi lại phải ra đi. Đi một đôi hôm, trong rừng vắng xa có tia ánh sáng, tức là những ánh sáng ở trên quả đất của chúng ta ở dưới đây. Hai người ngồi trước ngôi sao, rồi bảo nhau rằng: nếu chúng ta qua đó (thợ cũng bỏ công thôi, vì chắc cũng không có chỗ nghỉ ngơi cho vớ. Nói dứt lời, hai người lại nhắm theo đôi sao cuối mà đi. Đi được một đoạn, thấy rừng rậm rạp ở đằng trước. Khi ấy hai người có trong đó mà đi tới. Vừa đến nơi thì bước lên bờ bệ Ballique. Ngày ấy chính là ngày mồng 5 tháng 7 năm 1737 vậy.

Đến bờ ấy, hai nhà du lịch nghỉ ngơi một lát, rồi với tay bưng hai quả nài, cùng nhau soi hết cả, chẳng còn dư lại một cái nài nữa. Ăn xong, đi dạo ngắm phong cảnh và đó là xem bước đường du lịch để đến chỗ nào. Hai người bắt từ Bắc cực mà đi xuống Nam cực. Đi trong 31 giờ đồng hồ thời đi giáp vòng quanh quả đất của chúng ta. Chẳng biết có ga cao bằng nên bước một bước được đến 9.000 thước tây; thời thời ông thư ký lần kia theo phải bỏ hết, vừa chạy vừa thở mới theo kịp. Khi đi ngang qua Địa trung hải hai ông tưởng rằng đó là một cái hồ lớn. Trong cái hồ ấy, thấy những cái u đất nổi lên ở giữa. Chẳng biết có gì nổi lên ở giữa, còn ông thư ký thời lại nữa ông chưa. Hai người ngưỡng lên cái xuống, lội đi lội lại, mò quanh mò quanh, là có ý xem xét coi ở chỗ này có loài động vật gì chẳng. Nhưng chỉ vì nhân lực của họ quá to, nên chỉ loài người ta ở ở thế giới này, họ cho là giống vị trượng cả, mà họ không thấy được. Bao nhiêu những sự loại động ở trên mặt địa cầu của ta không có ở ở chỗ này, nên chỉ loài người ta ở ở thế giới này, họ cho là giống vị trượng cả, mà họ không thấy được. Bao nhiêu những sự loại động ở trên mặt địa cầu của ta không có ở ở chỗ này, nên chỉ loài người ta ở ở thế giới này, họ cho là giống vị trượng cả, mà họ không thấy được.

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KỲ

Tòa Kiểm duyệt bổ

Cuộc đua xe đạp Tourane - Huế

Cuộc đua xe đạp Tourane - Huế do nhà buôn xe đạp An-nhon tổ chức mà độc giả đã thấy rao trên báo này, hôm 28 décembre đã thực hành. Người dự đua có đến 52 người. Đùng 8 giờ hôm ấy thì bắt đầu cuộc hành tại trước dinh xã-tây Tourane; đó g 12 giờ 45 phút thì người dự giải nhất (người Ta) về đến Huế.

Số người được giải thưởng là 12 người; trong ấy có 3 người Tây (một người được giải nhì). Các phần thưởng đã phát tại tiệm An-nhon khi 3 giờ chiều hôm ấy.

Cuộc đua xe đạp này là đầu tiên ở Trung-kỳ, tưởng sẽ mở đường cho nền thể dục, vì vậy nhiều nhà buôn và mấy nhà hát trong thành phố đều có góp vào giải thưởng.

Khi mới xướng ra, người ta hoan nghênh bao nhiêu thì nay lại kết quả người ta lại phản nán và nghi ngờ bấy nhiêu: Khi phát giải thưởng đã không long trọng lại còn không phát minh; không hề những đồ thưởng đó là của ai tặng. Lại trong giấy mời dự cuộc p át giải thưởng của Hội-dồng thì ở cuối thì nói 4 giờ chiều, mà chưa đúng 3 giờ đã phải; phần đông người được giấy mời không kịp đến dự; Thế có buồn cho hai chữ ở ở thế nào không?

Linh nhì

Nạn ở đó

Tòa Kiểm duyệt bổ

P. S.

Một sự rủi ro

Chiều hôm 25 Décembre lại số làm thịt súc vật có xảy ra một sự rủi ro như sau này:

Đương khi khám thịt có mấy người dân hà cái cụ nhau đến ao, ông (H. - y. Nguyễn) trong-Trở miếng vào là, tay vừa cầm dao đập bần; rồi thấy tay, dao vàng rồi làm thông bưng một thùng nhỏ đó 15, 16 người tên là Chán. Lập tức chờ thông bưng tên nhà thương may chỗ thông lại. Hiện nay thùng nhỏ còn nằm dưới tại nhà thương số Chăm còn đường phố chợ điều ra.

P. S.

VIỆC TRONG NƯỚC

VINH

Số tù chính trị ở nhà lao Vinh không kể những tù đã đem gởi ở nhà lao các tỉnh, chỉ số tù hiện bị giam ở nhà lao Vinh có đến 100 người.

Vì số tù chính trị nhiều như thế nên sẽ có một Hội đồng để hình đề xử riêng. Quan Tổng đốc và quan An sát sẽ định ngày Hội đồng để bình nhòm.

NGHỆ - AN

Biểu tình ở Nghệ-an

Hôm 21 Décembre 6 toán biểu tình, mỗi toán độ 30 người định đi một làng ở Nghệ-an; nhưng bị lính giải táng, không hiệp lại với nhau được.

Tòa Kiểm duyệt bổ

Nhuệ Sơn

QUẢNG TRỊ

Sao lại đuổi ngang thế

Tòa Kiểm duyệt bổ

Một mối lợi hiểm có

Mới rồi kỳ giả ở Tourane đi ở vào đến cầu Châu ó, bị lực ngừng đường xe không qua được nên cả bộ hành đều phải nghỉ tại đó. Khi ấy kỳ giả có nghề được một câu chuyện xin kể như lược sau:

Nguyễn làng Tiên đạo thuộc tổng Bình thượng phủ Bình sơn có ông cựu Phó tổng (người thường kêu là Phó Tuyên) là một người tài mai và giàu có trong làng ấy. Ông nói ra tôi không dám cãi, từ ông cả cho đến chú trộm cũng thế.

Mới năm trước đây làng định đấu giá bán 1 cây mìn-tơ trong vườn đình. Có người muốn mua đến giá 15000 bị ông gặng để ông mua, nên cả làng không dám nói, đành phải để cho ông cũng tưởng ông là người tài mai trong làng, không lẽ ông mua rẻ hơn người ngoài. Ai ngờ, ông việc sai người đến cây, chứ không nói gì đến sự tiền tệ gì cả. Đến xong, số ra được 2 bộ ngựa vàng, mỗi bộ 2 lăm, biệt thời 2 bộ vàng ngựa này đáng giá 50000 và được 1 cái bôn che để đẹp mĩ, giá đáng 6000, còn dăm cái rất nhiều. Thế mà đến sau ông chỉ trả cho làng có 3000 thôi!!

Ghê cho ông tài mai trong làng!
Một người qua đường lại cõ

Ngất-Son, ngày 15 Mai 1930

M. Viễn-Đệ à Đồng-hới,

« Tên Phùng là phu chặt củi cho tôi, vô ý chặt cây treo, nó bật ra móc nhâm mũi y, bị rách mũi độ hai phần tây, máu chảy lã-lã, đau như không ngừng, tôi liền đem dầu « Khuyết-Nhu-Phong » và cho y xoa, trong có mấy hôm đã dầm da non và nay đã lành như thường. »

« Con trai tên Lợi bị phỏng lửa, nói cả cánh tay, cách hai ngày đã có màu hồng. Sau tôi về thoa dầu, « Khuyết-Nhu-Phong » thời cách có bốn hôm đã thật lành hẳn. »

LƯU-TRỌNG-TUẤN

Bán củi xe-lăn ở gare Ngất-Son

BÌNH ĐỊNH

Vì chuyện gì vậy?

Tòa Kiểm duyệt bổ

Người biết chuyện

BẮC-KỲ

Lính trốn ở Hòa-bình

Hôm 20 Decembre, khi 2 giờ 55 chiều, ở Hòa-bình một viên quân lính khố xanh cùng 15 người lính cướp lấy 5 khẩu súng rồi bỏ trốn mất. Viên quân ấy nghe đâu có bị phạt vì lỗi gì đó.

Họ kéo nhau về phía Hắc-giang, miền Tu-Vu.

Lính khố xanh Hòa-bình và Phú-thọ đi tìm nã.

Hôm 22 Decembre, có tin rằng họ đánh hàng Sơn rừng; dân tuần làng ấy cũng lại, bắt được 4 người, có lính Phú thọ và Sơn tây đi tìm nã những người còn trốn.

Tin ngày 23 nói rằng lính đi tìm nã đã gặp, họ ở gần rừng Thạch khoán (Huỳnh Hoa). Hôm nay viên quân và 10 người lính trốn đã bị bắt và 4 khẩu súng bị lấy lại.

NAM-KỲ

Ông Bửu - Đình vượt ngục mới bị bắt

Nói đến tên Bửu - Đình chắc ai cũng đã biết rồi, không cần phải nhắc lại chi cho dông dài.

Trước kia ông Bửu Đình bị đày lên Lao bảo, sau đem ra Côn lôn cho ở chung với tội nhân khác trên một cái cầu lao nước gần bên cầu lao Côn lôn.

Hôm trốn bảo mới rồi, nghe nói ông Bửu Đình hiệp với mấy người tội kẻ bé mà trốn. Hồi lúc bé trốn qua gần tới Ma lai, bỗng gặp một chiếc tàu Hòa lan với lên, bởi thám biết là người Annam, liền chèo tuốc về Saigon.

Mấy bữa rày ông Bửu Đình bị giam tại Khám lớn để chờ ngày giải ra Côn lôn.

Ý-TƯỞNG VỀ CHỦ NGHĨA DÂN-TỘC

(Tiếp theo trang nhất cột sáu)

Chủ nghĩa ấy là trên giặc Navarin có các liệt cường giúp sức để giải phóng cho dân tộc Hy Lạp. Trong thời kỳ ấy, những nước mới khai sáng đều được người Pháp ai mỗ làm. Ông Lafayette nói rằng « Dân Pháp tự do dân tộc Đức cũng ưu dân tộc của mình vậy. » Ông Lamartine cũng viết ra nhiều bài biểu lộ cái tình dân tộc tương thân với nhau.

Những lời công nhận ngoài đó, kia không có thực hành chi ráo! Năm 1848, ông Lamartine lên làm ngoại vụ (đồng trưởng), có viết một tờ biểu dự công bố cái chính sách ngoại giao của chính phủ, nói rằng: « Nước Pháp không có tư công dân mà đi to giải phóng cho các dân tộc láng giềng, cái điều lo lớn đại nhất của chính phủ là ở chức và sắp đặt việc nội chính cho ổn thỏa mà thôi. » Thế thì Lamartine chính trị gia khác hẳn với Lamar, tí, à thì ai rồi.

Ông Louis-Napoléon-Bonaparte vẫn là giám quốc chính phủ công

bán-Pháp năm 1849 (về sau tức Hoàng Đế vị là Nã-phá-Luân đệ tam) lại không cự tuyệt cái thuyết lý dân tộc kia. Ông có viết một quyển nhan đề là « Nã-phá-Luân Tư tưởng Lạc » trong ấy nói về ý tưởng về phương diện chính trị. Muốn đem cái chủ nghĩa dân tộc ra mà thực hành một cách rộng rãi, dẹp các giới hạn tự nhiên, bỏ cả các cô lệ thuộc về lịch sử. Vì thế nên chính ông là một vai chủ động trong sự thông nhứt của quốc gia Ý và Đức.

Các ý tưởng về dân tộc hồi năm 1848 không được rõ ràng lắm. Trước hết phải hiểu nghĩa hai chữ « Dân tộc ». Không cần có quốc gia mới có dân tộc, nghĩa là một dân tộc có thể chưa lập được thành quốc gia (ví dụ dân Bỉ lại-Thời trước 1830, dân Ba lan trước 1918).

LỜI CẢM TẠ

Tôi bị bệnh Phồng-Tích đã mấy năm, nay uống thử thuốc « PHỒNG-TÍCH » hiệu con Chim của ông VŨ-BÌNH-TÂN ở Hải-phòng, có 1, 2 liều là bệnh khỏi thật, vậy có lời cảm tạ và công bố để công chúng biết là THÂN-DUỖC. Ai muốn biết căn bệnh PHỒNG-TÍCH thế nào thì cứ xem bài Quảng-cáo đăng ở trang tư số 1.

ĐẶNG-CÔNG-ĐÌNH Instituteur ou Groupe Scolaire de BANMETHUOT

MỘT VIỆC MỜ MANG RẤT

CÁN ÍCH TRÊN ĐƯỜNG THIÊN LÝ N° 1

SOCIÉTÉ D'ENTREPRISES DE TRANSPORTS ET DE GARAGES D'ANNAM (SÉTÉGA) QUINHON khai lời bá cáo cho quý khách đăng hay rằng kể từ 1er Decembre 1930 SỐ XE LỬA MIỀN NAM đã giao cho Hãng SÉTÉGA chuyên chở hành khách bận tư đi xe lửa khoản Saigon-Nhatrang về tới các tỉnh từ Nhatrang-Tourane. Xe chạy hằng ngày bằng kiểu xe gương (AUTOCARS CONDUITE INTERURBÉ) chủ người rộng rãi kín đáo đi cầu thận, dùng ngày giờ, giá tiền từ Saigon - Tourane xe lửa và xe hơi không quá một xu một cây số.

Số xe lửa số báo giấy ở các gara từ Saigon-Nhatrang lấy đi bằng một vé cho tới các tỉnh miền Nhatrang-Tourane.

Mua giấy đi suốt (Billet direct) thì khỏi phải phí gì cả. Ra tới gara Nhatrang nên hỏi ngay xe SÉTÉGA để được sẵn tại đó thường ngày xe đưa thẳng về nhà trọ. Ở lại đêm ở Nhatrang Quỳnhon đã có nhà ăn ngủ từ 12, sáng ra - lên xe đi đàng ban ngày tới Tourane, khỏi phải đi đêm Lôm khuya khỏe mệt hoặc (lành thân, nguy hiểm tanh mạng. Mỗi khi quý khách giao cho xe SÉTÉGA một vé đi suốt (Billet direct) sẽ được SÉTÉGA miễn lại một số tiền hoa hồng từ một cái đến bảy cái tùy theo khoảng đường dài vắng, (giấy đi suốt khoản Saigon - Nhatrang và thẳng Nhatrang - Tourane).

Ở các tỉnh từ Tourane tới Nhatrang đi vào Phanhiệt Saigon SỐ XE LỬA MIỀN NAM cũng giao cho Hãng SÉTÉGA bán giấy đi suốt từ chỗ lên xe tới một gara nào ở trong khúc đường Nhatrang-Saigon giá tiền dưới một xu một cây số. Đến Nhatrang có trình giấy của Hãng SÉTÉGA đổi qua xe lửa một cách mau chóng để đàng. Mỗi vé xe lửa mua tại SÉTÉGA sẽ được hoa hồng từ một cái đến bảy cái, như khoản trên vừa nói.

Bagages từ Tourane-Nhatrang xe hơi lấy giá rẻ hơn, trừ cho hành khách hai chục Kilo, còn từ Nhatrang - Saigon phải tính đúng giá của số xe lửa.

Sau đó dọc đường Tourane-Nhatrang hãng SÉTÉGA có đặt các số đại lý để giao thiệp các việc chuyên chở và bán giấy cho hành khách, vậy mỗi khi hành khách đến tại nơi các Agents SÉTÉGA mà mua giấy thì đừng quên mua cả má khi có của đàng hồi hàng đầu gì thì đã có người của hãng chỉ vẽ sắp đặt rất tinh tường.

NHỜNG CHỖ ĐẠI LÝ CỦA SÉTÉGA:

NHATRANG NINHHOA VANGIA BANTHACH TUYHOA TUYAN SONNGAU TUYPHUOC QUINHON BINHBINH PHUCAT PHUMY BONG-SON TAMQUAN SAHUYNH DUCHHO MOCUC QUANGNGAI CHAUO TAMKY HALAM CHOCUI FAHUY VINHHIEN TOURANE.

GIỜ XE CHẠY VÀ GIỜ XE ĐẾN NƠI:

Khởi sự đi tại Nhatrang	5 giờ sáng, đến Quỳnhon 6 giờ 15
— Quỳnhon	5 giờ sáng, đến Nhatrang 5 giờ 15
— Tourane	5 giờ 1/2 sáng, đến Quỳnhon 6 giờ 1/2 15
— Quỳnhon	5 giờ 1/2 sáng, đến Tourane 5 giờ 1/2 15

LA DIRECTION

ĐÔNG-PHÁP HÒA-XA

YẾT - THỊ (lược trích)

Trong một số báo Auto-Hall ra tháng novembre 1930 có đăng một bài so sánh lái lạng liêu cực, một bên cuộc Hòa-xã, một bên cuộc ô tô camion Citroën C-6 Yết và Hòa-xã xin nhắc lại mấy khoản sau này cho được rõ ràng:

I - Những giá tiền mà báo Auto-Hall đem ra so sánh đó là những giá thường của lạng liêu xe hạt Nam; những giá thường của đường Hòa-xã hạt Bắc thì hạ hơn; Muốn so sánh những giá ấy của đường Hòa-xã hạt Bắc, hạt Nam với giá tiền của ô-tô thì nên xem những giá tiền dưới đây:

II - Trong những giá tiền dưới đây hàng hóa lối tiêu tế (petite vitesse), thì thường hay tính theo giá hàng năm (5e série).

SỐ KI-LÔ-MÉT	TIỀN CƯỚC GỒI HÀNG HÒA LỐI TIÊU TẾ (5e SÉRIE)		TIỀN CƯỚC Ô-TÔ CAMION C-6 CITROËN
	HẠT BẮC	HẠT NAM	
25 ki-lô-mét	1\$20 một lần	1\$15 một lần	1\$50 một lần
50	2.20	2.70	3.50
100	4.20	5.20	6.00
200	8.20	10.20	12.00
300	12.20	15.20	18.00
400	15.70	19.20	24.00
500	19.20	23.20	30.00

III - LỜI DẶM CẦN: Những hàng hóa lối tiêu tế là thứ gì (xem những giá riêng (tarif spécial p. v. n. 2) của đường Hòa-xã hạt Bắc (tarif spécial p. v. n. 1) của đường Hòa-xã hạt Nam)

Những hàng hóa lối tiêu tế là thứ gì, gọi theo lối tiêu tế mà xếp riêng một toa và còn dùng để 3 lần, hay để 5 lần thì được tính hạ xuống một bậc và những hàng hóa thuộc về hàng năm, thì được tính theo giá đặc biệt kể như sau đây:

SỐ KI-LÔ-MÉT	TIỀN CƯỚC GỒI HÀNG HÒA LỐI TIÊU TẾ (Hàng năm) ĐUỐI VỚI HẠ XẾP ĐUỐI 10 XẺN HAY KẺN NHƯ 10 XẺN		TIỀN CƯỚC Ô-TÔ CAMION C-6 CITROËN
	HẠT BẮC	HẠT NAM	
25 ki-lô-mét	0\$95 một lần	1\$20 một lần	1\$50 một lần
50	1.70	2.20	3.00
100	3.20	4.20	6.00
200	6.20	8.20	12.00
300	9.20	12.20	18.00
400	11.70	15.70	24.00
500	14.20	19.20	30.00

IV - Thứ lạng liêu gì mà thường hay gọi là u, thì lại có giá riêng cho thứ ấy (xem giá thường nhiều lần Vi dụ)

A) Thóc và gạo. - (Xem tarif spécial p. v. n. 11) của đường Hòa-xã hạt Bắc (tarif spécial p. v. n. 3) của đường Hòa-xã hạt Nam)

SỐ KI-LÔ-MÉT	Hạt Bắc và Hạt Nam - Bưởi riêng lạng liêu				TIỀN CƯỚC Ô-TÔ CAMION C-6 CITROËN
	THOC	GẠO	THOC	GẠO	
25 ki-lô-mét	1\$03 một lần	1\$09 một lần	0\$84 một lần	0\$92 một lần	1\$50 một lần
50	1.78	1.91	1.33	1.49	3.00
100	2.78	3.01	2.03	2.29	6.00
200	4.78	5.01	3.13	3.49	12.00
300	6.78	7.01	4.13	4.29	18.00
400	8.78	9.01	5.13	5.09	24.00
500	10.78	11.01	6.03	6.09	30.00

B) Đa vận đã học, đất trồng cây, hay đất đắp đường, cát sỏi. - (Xem tarif spécial p. v. n. 18) của Hòa-xã hạt Bắc (tarif spécial p. v. n. 12) của Hòa-xã hạt Nam)

SỐ KI-LÔ-MÉT	ĐUỐI HẸNG TỌA TOA XẾP ĐUỐI 10 XẺN HAY KẺN NHƯ 10 XẺN		TIỀN CƯỚC Ô-TÔ CAMION C-6 CITROËN
	HẠT BẮC	HẠT NAM	
25 ki-lô-mét	0\$50 một lần	0\$65 một lần	1\$50 một lần
50	0.80	1.13	3.00
100	1.35	1.63	6.00
200	2.35	2.93	12.00
300	3.25	3.83	18.00
400	4.15	4.73	24.00
500	4.95	5.53	30.00

Lại có những giá như định rất hạ, để tính cho những hàng hóa lối tiêu tế trong quãng đường từ Saigon hay Cholon đến Phan Thiết gọi ngược lại, thì không tính giá hạ này được

Từ lạng liêu hàng hóa trở lên thì mỗi lần đi 1km. là 0.003

Từ 1000 cân

Những toa xếp lạng liêu hàng hóa thì mỗi lần đi 1km. là 0.007

Những giá trên này đã tính phí khoán các ga

Những thì dụ trên đây chứng tỏ rằng những giá tiền cước Hòa-xã vẫn hạ hơn giá của ô tô camion C-6 Citroën.

At cần hỏi han điều gì về Hòa-xã xin lòng chỉ bảo rất cần thận. Hạt Nam hỏi ông Kí-sư ở ga Saigon, hạt Bắc hỏi ông Kí-sư coi việc Tarif et Mouvement ở ga Hanoi.

NGUYỄN-NHÂN-NHÔNG MỠI NGUY-LOẠN

(Cùng ông Khi - tru - Sinh)

Đề này là của ông Khi tru Sinh mà bản báo đã đăng vào tạp chí thuyết số 337, đại ý như sau nói ông Mặc từ "Loạn gây ra bởi không biết yêu nhau"

Yêu nhau là một chuyện rất quan trọng của mỗi người, kết luận rằng phương pháp dạy nhất là phải đào tạo thế nào cho "trong xã hội loài người biết yêu nhau... Trước hết ông Nguyễn Nhân Mỗ nói đến đào tạo thế nào... lời nói có hẳn hàm song cũng báo quai được nhiều cô."

Nay ông Ng. T. S. bác thuyết ông Khi tru Sinh mà lẽch riêng từng từng hướng khác nhau, và cho cái thuyết yêu nhau kia là không có hiệu quả dẫn Phật giáo. Già già làm chứng, bài ông bác cái thuyết trước mà cũng không nói rõ phương pháp ra thì nào thì cũng hơi mập mờ song cũng bổ thêm một vài kiến, xin đăng sau này để rộng đường tư luận.

L. T. S.

Báo Tiếng-dân số 337 có bài nguyên nhân những mối nguy loạn của ông K. U. S. ý muốn do mỗi nguy loạn mà tìm cho ra nguyên nhân của nó..... Nguy loạn là một cái trạng huống xảy ra trong xã-hội, nguy-er- hân bởi nhiều trạng huống khác xảy ra trước cấu thành, không phải tự nhiên mà có. Vậy phải theo phương pháp khoa học, băng vào chỗ kết quả để khảo sát tìm cho ra nguyên nhân mới phải; song bài của ông K. U. S. giải thuyết một cách không rõ ràng, tưởng không xứng cái đầu để to tát ấy.

Đoạn đầu: "Hiện các dân tộc trên địa cầu này..... sao không ai muốn nguy loạn mà nguy loạn cứ xảy ra như thế?" trong đoạn này, ông chỉ thuyết lại những điều mà thực tại nghe bên A-dông, bên Âu-Mỹ, và thời cuộc nước Tàu, rạn Âu chiến, mà chuyện bên tai, trước mắt, không nghe ông nói đến / Nghe thấy đầu đầu, mà chứng cứ bày tỏ lại không được rõ ràng chẳng trách chỉ ông tìm nguyên nhân không ra, mà sinh lòng hoài nghi phải hỏi rằng: "có lẽ các học giả của loài người, không có đường (trách sao?)"

Đoạn tiếp ông nói: "Cái nguyên nhân ấy xưa nay đồng ý các nhà hiền triết..... các tay anh hùng..... khảo sát đã nhiều lần, phỏng đoán đang làm cách", rồi cuối cùng chỉ dẫn một lời nói suông của Mặc-từ mà cho là phải. Còn bao nhiêu sự khảo sát và cách phỏng đoán kia không thấy nói đến? Tưởng muốn nhận thuyết Mặc-từ là đúng, thì phải trích vech chữ, hay làm những thuyết kia đánh đố cho Lẽt đẽ, và phải dẫn giải một vài điều khảo sát, một vài cách xếp đặt ra trước, rồi sau rút lại mới lấy thuyết Mặc-từ làm tổng luận, có làm như vậy mới hợp phép tắc; nay chỉ nhận câu nói của Mặc-từ là thiếu đạo trường triết, cho là nguyên nhân n'ng mới nguy loạn là tại cái không biết yêu nhau, thì thiệt là vô đoán!

Sau ông có kể 11 biện chứng cứ

hàng ở những chuyện hiện tại trên thế giới ngày nay, để nhận rằng: "loạn gây ra bởi không biết yêu nhau, song chứng cứ không đủ, vì nhận rằng: "loạn gây ra là bởi lòng hiếu thắng", "loạn gây ra là bởi lòng đố kỵ", "loạn gây ra là bởi lòng đố kỵ", "loạn gây ra là bởi lòng đố kỵ".

Không biết yêu nhau, hay là ghét nhau, vì sao không biết yêu nhau? bởi đâu đem lòng ghét nhau? tìm cho ra chỗ đó, đó mới thực là nguyên nhân những mối nguy loạn. Và lại nguy loạn là một cái trạng huống trong xã hội như trên đã nói, nhưng không phải trạng huống nào cũng giống nhau, trạng huống tình cảm đã khác nhau, rất nhiều nguyên nhân cũng phải khác. Một trạng huống xảy ra ở Tàu, đồng thời, khác hẳn với một trạng huống cùng xảy ra ở Mỹ; hai trạng huống cùng xảy ra ở Mỹ, nhưng cái xảy ra năm 1928 khác với cái xảy ra năm 1930; nay đem chung lại mà tóm lấy một cái tổng nguyên nhân, cái nguyên nhân này chưa phải là hợp với chân lý?

Nếu nhận xã hội học cũng là một khoa học như vật lý học, thời kết quả nào phải có nguyên nhân ấy, không thể làm lộn càng nhau, mà cũng không có cái nguyên nhân nào có thể gọi được là tổng-nguyên nhân cả.

Theo Mặc-từ nhận rằng: "Loạn gây ra là bởi không biết yêu nhau" quá thiên về thuyết duy tâm nữa. Bởi vậy ông kết luận rằng: "phương pháp đọc như không chỉ bằng đạo đức thế nào cho trong xã hội loài người có lòng biết yêu nhau"; phương pháp đọc như thế ấy, không phải một cái nói của Mặc-từ. Kia đức Phật Thích ca, đức chúa Giê-đu đã dùng rồi, cái thuyết báo sinh truyền bá trên đời đã lâu, mà giá nửa cuốn lịch sử loài người nhuộm màu đỏ sẫm, bởi các cuộc chiến tranh về tôn giáo! Đến ngày nay, ta thấy con cháu đức Phật, đức Chúa, vì hoàn cảnh đời thay, mà lo tìm phương thế để đối phó với cái tấn kịch đố kỵ tàn độc sống!

Cái phương pháp ấy, ta thấy rõ công hiệu ra sao rồi, mà đạo lý các đứng lại bám tỳ duy để cảm hóa lòng người biết vậy! Hướng chỉ giữa thời đại cạnh tranh, mà còn mong cái gương nhân đạo ở đầu đầu, chỉ là một cái ảo tưởng!

Nếu tôi nghĩ không lầm, có lẽ ông K. U. S. viết bài này là vì một việc gì xúc cảm mà đau đớn khó nói, chứ không phải vì tìm ra chân lý.

NG. T. TH.

Sách tặng

Bản báo có nhận tặng của Nhật-nam thư xã hai quyển sách: Đấ-bóng và Sách thuốc kinh nghiệm (quyển này in lần thứ hai, và hai quyển Văn đố luận lý ngày nay của n ở in Quinhon xuất bản, với quyển Lịch năm 1931 của báo Lối Thăm xin có lời cảm ơn.

XỔ SỐ QUỐC-TRẠI

(Lần thứ 85)

Ngày 1er Décembre 1930

Những số sau này trúng 100\$00

(Tiếp theo)				
64.813	68.563	74.573	78.790	84.339
64.907	68.794	74.600	78.906	84.618
64.946	68.926	74.802	79.022	84.647
64.969	69.049	74.994	79.221	84.685
65.084	70.009	75.254	79.445	84.740
65.219	70.289	75.276	79.638	84.901
65.266	70.433	75.434	79.696	85.128
65.583	70.612	75.668	79.874	85.190
65.890	70.608	75.728	79.897	85.213
65.923	70.815	75.764	79.917	85.243
65.972	70.842	75.803	80.079	85.270
66.047	71.063	75.953	80.128	85.370
66.044	71.249	75.974	80.163	85.387
66.179	71.260	76.155	80.261	85.400
66.190	71.279	76.372	80.281	85.657
66.232	71.333	76.586	80.322	85.688
66.439	71.370	76.659	80.323	85.689
66.464	71.892	76.860	80.352	85.818
66.582	71.892	76.813	80.570	85.849
66.597	72.122	76.773	80.627	85.898
66.600	72.244	76.941	80.691	86.449
66.721	72.283	77.015	81.048	86.548
66.981	72.447	77.030	81.263	86.771
66.988	72.517	77.038	81.385	86.754
67.200	72.644	77.068	81.649	86.769
67.287	72.659	77.173	81.653	86.783
67.528	72.712	77.196	81.637	86.807
67.646	72.800	77.258	81.983	86.959
67.675	72.848	77.274	81.988	87.223
67.682	72.873	77.424	82.007	87.463
67.695	72.924	77.450	82.132	87.525
67.863	73.066	77.500	82.141	87.563
68.010	73.046	77.796	82.211	87.673
68.019	73.301	77.833	82.228	87.727
68.057	73.408	77.856	82.279	87.736
68.106	73.409	77.921	82.423	87.811
68.329	73.535	77.994	82.748	87.874
68.393	73.625	78.004	83.774	87.935
68.397	73.642	78.014	83.778	87.966
68.439	73.819	78.145	83.870	88.009
68.509	73.967	78.190	83.857	88.348
68.540	74.294	78.354	84.027	88.402
68.590	74.310	78.810	84.052	88.546
69.121	74.428	78.690	84.209	88.560
69.168	74.458	78.718	84.310	

(Còn nữa)

MỘT MÓN RẤT QUÍ!!

Al xin tôi cho không

Tôi mới tìm được một thứ bột Cườm-RAN có người kêu là bột (Sống-RAN) trị nọc rắn, rết, bọ cạp và nọc con ong rất thần hiệu. Ai muốn biết kỹ, xin viết thư cho tôi là M. NGUYỄN-VĂN-LƯƠNG, Impasse Garçerie n. 57 Compt. n. 5 Saigon; xin nhờ gửi theo con có 5 xu làm số phí.

Cách dùng: Cát này một chén phao ngoài vỏ đồ cho lòi ruột ra rồi để vào nơi vết rắn cắn, bột tự nhiên hút về chừng nào rớt hết bột mới chịu rút ra, người bệnh khỏi hại. Như nhiều vết thì dùng nhiều bột để vào cho nó rút mau hết nọc.

Thơ tán-thành

Quyển sách "Y-DƯỢC CHI-NAM"

Monsieur VINH-HƯNG-TƯƠNG

Buôn bán thuốc Nam thuốc Bắc tại VINH

Mời đây tiếp được thơ ngài cho biết sắp xuất-bản cuốn sách về các bệnh và các loại giun thuốc gia-truyền kinh-nghiệm để khách giúp các nhà bệnh. Tôi rất phục và rất hoan-nghênh cái mỹ ý ấy.

Vậy xin sẽ vui lòng giới-thiệu với bà con xem có thể thuốc nào quý, thầy nào giỏi về môn này, sẽ tin ngài biết.

QUANG-VĂN-THÀNH

Nội - Hồn

N. 120 P&S Bonnal - HAIPHONG

Trả lời một câu hỏi

Xin trả lời đề các quý khách sành nghề ảnh được biết

rằng: Hãn các ngài ai cũng biết tiếng hiệu HƯƠNG-KY

PHOTO 84 hàng trống HANOI là một hiệu chụp ảnh Mỹ

Thuật nhất ở cõi Đông-Pháp này.

T. D.

VIỆC THÈ - GIỚI

TRUNG-HOÀ

Báo quân

phải bị giải tán chăng?

Báo binh 1946 số 9 - Phòng rạc. Tướng và Diêm - lịch Sơn chưa xuất dương (Hiện đương bộ) nghị với Trương học-Lương ở Thiểm-tân. Quốc-dân-quân hiện nay cũng có 9 vạn người, một tháng phải cấp lương đến 3 triệu hoa-viên, mà nói tình Sơn-tây chỉ cấp được 3 triệu hoa-viên thôi. Vậy hiện nay phải đi quốc-dân-quân hay là thái độ chính là một vấn đề rất quan trọng.

Tình hình trên sông Dương tử

Thượng hải, 8 decembre. - Hiện nay ai cũng tưởng rằng tin về cuộc tiến song của Tưởng ở trên sông Dương-tử mỗi ngày chỉ nghe tin về những hành động của đảng cộng sản làm hại nhiều người Trung-hoa và hải ngoại đã đời tiến chiến.

Vào rồi bữa 6 decembre một chiếc tàu

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

Thần-hiến, mỗi báo giá 0\$15. 九

VĂN-HÓA-LANG

Số 8

Nguyễn-văn của Jack London

Giang hạ dịch-thuyết

Chương thứ bốn

Loại thú làm lửa

(Tiếp theo)

Tuy trong này nó không sao có thể có quan niệm về một cái tư tưởng rất khó giải như cái tư tưởng về công lý, nhưng nó cũng nhận ra theo cách quan niệm của nó rằng thú "thú người" kia có một cách thì hành công lý. Nó biết rằng thú người đại loại lấy rắn săn sóc về sự thực hành. Nhưng cái cách lập pháp của thú người này cũng rõ khác thường thật! Khác với các loài động vật mà con Bêch-nhà đã được biết, thú người này không dùng mõm

mà cắn, dùng móng mà quào, chỉ dùng những cái vuốt không có sự sống mà thì cái lạng của mình. Cái cắn, cái bắt của thú người này là để bắt cá, là để. Chúng thường dùng đuôi, dùng da mà dúi trong không khí rồi tự nhiên đất với đá đất nhám lỗ chỗ.

Theo trong này nó thì đó là một cái phép tắc khác thường không hẳn được, quá cái giới hạn tự nhiên, thuộc về cái phạm vi thần thánh. Bêch-nhà thì không hiện thần thánh gì cả, đã rồi, nhưng nó cũng đoán rằng ở khoảng xa, quá các sự hiện biết của nó, cũng còn sự khác.

Cái sự sợ và không ngờ của nó chẳng khác chi một người ở định núi cao, đứng trước mặt một vị thần làm sẵn trong tay những sấm những sét, sắp xuống xuống thế gian.

Lũ chó kia đã giang ra rồi, con Bêch-nhà mới khỏi sự hiểm nguy về thượng và nghĩ ngợi. Trong kia nó chỉ biết có ba vật là đồng một giống với nó, tức là gà nòi, mẹ nó, và

nó; nó không biết là còn con vật khác cũng giống ấy. Nay thấy đầy chó kia cũng gần như nó; mà lại thấy khí gấp chúng lần đầu, đáng lẽ chúng yêu mến trên trong, nhìn một nói giống mới phải, để đầu chúng chặn cản nó. Nó lại trông qua mẹ nó bị cột lại ở một gốc cây. Tuy nó hiểu đó chẳng qua là việc của bạn thú người kia, nhưng nó cũng lấy làm buồn bực cho mẹ nó. Nó coi việc ấy như là một việc làm tội lỗi và nó không quen làm

